

2015-10-27

Verksamhetsplan 2016 för Lantbrukets Brandskyddskommitté

Verksamhetsidé

Lantbrukets Brandskyddskommitté, LBK, bildades 1947 och är ett samarbets-/samarverkansorgan med företrädare för lantbruket, myndigheter, organisationer och försäkringsbolag. LBK verkar för ett förbättrat brandskydd i lantbruket genom ändamålsenliga brandskyddsrekommendationer och tekniska lösningar med en skyddsnivå anpassad till lantbrukets villkor så att den enskilde lantbrukaren ges förutsättningar att tryggt utveckla sitt företag.

LBK arbetar huvudsakligen genom att:

- Samordna kunskap och utarbeta rekommendationer om skadeförebyggande åtgärder.
- Uppmärksamma på brandfarliga anordningar och brandfarlig hantering i lantbruket.
- Utverka godkännanden för brandfarlig utrustning och tekniska anordningar.
- Informera om lantbruksbränder.
- Utreda behov av samt ta initiativ till olika forsknings och utvecklingsinsatser i skadeförebyggande syfte.

Övergripande målsättning

Lantbrukets Brandskyddskommittés övergripande målsättning är att genom ett förbättrat brandskydd medverka till att det inträffar färre bränder med mindre skadeomfattning inom lantbrukets olika verksamhetsgrenar.

Mål 2016

LBK:s mål för 2016 är följande

- Seminarie om LBK-pärmen i samband med årsmötet
- Färdigställa rekommendationen 9.4 om Skog
- Revidering av Flik 2 Systematiskt brandskyddsarbete ska färdigställas.
- Ta fram en modell för hur en konsekvensanalys kan göras för LBK:s rekommendationer
- I tidningen Land eller andra lantbruksmedia skall LBK få in minst tre artiklar om brandproblematiken inom lantbruksområdet.

Aktiviteter 2016

Särskilda aktiviteter 2016

- Gå igenom behovet av att uppdatera de olika flikarna i LBK-pärmen.
- Erbjuder prenumerationstjänsten elektronisk uppdatering av LBK-pärmen
- Eventuellt ny hemsida på grund av byte av programleverantör

Uppföljning

- Kvartalsvis redovisas verksamheten för intressenterna via informationsbrev per e-post.
- Årsmöte genomförs normalt under maj för uppföljning av verksamheten och planering inför det fortsatta arbetet.
- Höstmöte genomförs årligen för uppföljning av och beslut om ny verksamhetsplan och budget.

Huvudaktiviteter 2016

LBK-pärmen

LBK:s rekommendationer är ett etablerat ”regelverk” som ligger till grund för brandförsäkrings- och brandskyddsbestämmelser. Rekommendationerna utgör en branschpraxis i lantbruket och hänvisas till allt oftare även i olika officiella sammanhang - även i domstolsärenden. LBK:s rekommendationer har även fått större betydelse och högre status genom Jordbruksverkets regler.

LBK:s rekommendationer i form av LBK-pärmen och möjligheten att hämta den från LBK:s hemsida www.lantbruketsbrandskydd.nu ger ökade signaler och kontakter med marknaden. Möjligheten att nå ut till och därmed påverka marknaden har förbättrats på ett avgörande sätt.

Strategin har under de senaste åren varit att komplettera LBK-pärmen till ett ”fullsortiment” i skadeförebyggande brandskydd.

Det är därför viktigt att LBK-pärmen kontinuerligt revideras och kompletteras samt på olika sätt kommuniceras med abonnerande pärminnehavare med flera.

- TU:s ordförande och sekreterare har möte varje månad. Förstärkt tekniskt utskott sammanträder efter behov. Tekniska utskottets möten kommer, i likhet med tidigare år, vid behov att kombineras med lämpliga studiebesök hos såväl tillverkare som lantbruk

LBK-pärmens rekommendationer uppdateras löpande för att anpassas till de aktuella förutsättningar som gäller. Innehållet ska på olika sätt kommuniceras med de idag cirka 773 (829 år 2014, 931 år 2013) abonnerande pärminnehavare.

LBK-pärmens revideringsbehov 2016-2021

LBK-pärm	Ämne	Senast	Planerad	Behov
Flik 1	Allmänt om LBK-pärmen	2008	2016	4
Flik 2	Systematiskt brandskyddsarbete SBA	2006	2016	4
Flik 3	Byggnadstekniskt brandskydd	2009	2018	3
Flik 4	Uppvärmning och torkning	2013	2021	2
Flik 5	Elhandbok	2011	2019	3
Flik 6	Inomgårdsutrustning	2002	2017	2
Flik 7	Brandfarliga heta arbeten	2012	2020	1
Flik 8	Motorfordon	2001	Pågår	
Flik 9.1	Halm- och gräsbränning	2001	2017	1
Flik 9.2	Självantändning i hö, halm	2001	2017	1
Flik 9.3	Lagring av foder och strö i djurstall	2001	2017	2
Flik 9.4	Skog	Ny	Pågår	
Flik 10	Brandlarm och släckutrustning	2010	2020	3
Flik 11	Bränsleförvaring	2021	2015	1
Flik 12	LBK-godkännande			5

Behov: 1 = Inget, 2 = Finns, 3 = Behövs, 4 = Nödvändigt, 5 = Akut

Övriga aktiviteter 2016

- LBK:s hemsida www.lantbruketsbrandskydd.nu ska löpande uppdateras. Sidan ska via olika kanaler marknadsföras så att "budskapet" och kännedom om att LBK:s rekommendationer finns på nätet når den enskilde lantbrukaren.
- Fortsatta insatser för att utveckla och upprätthålla den "nordiska dimensionen" och samarbetet och utbytet med i första hand "systerorganisationen" LBK Norge bland annat samverkan kring brandskadestatistik, gemensamma rekommendationer och utbyte via återkommande gemensamma konferenser.
- LBK kommer fortsatt att verka för att få ut fler brandvarningsanläggningar på den svenska marknaden och för en bättre priskonkurrens inom området.
- Hålla höstmötet för verksamhetsplanering under september med inbjudan av representanter för våra nordiska "systerorganisationer".
- Uppföljning av djurstallsbränder ska göras för att se vilka brandstiftare det finns och vilka kompletterande rekommendationer som bör tas fram.

Utöver ovanstående planerade aktiviteter kommer kansliet och tekniska utskottet att angripa akuta problem och krav från marknaden i enlighet med LBK:s allmänna bevakningsområden. Erfarenheten hittills visar att sådana krav på nya insatsområden alltid dyker upp.

Verksamhetsplan för kommande fem år 2017-2021:

2017	Större revidering av Flik 6 Inomgårdsutrustning och Flik 9 Övrigt
2018	Större revidering av Flik 3 Byggnadstekniskt brandskydd Lanja-enkät angående lantbrukarnas kunskap om brandskydd och kännedom om LBK.
2019	Större revidering av Flik 5 Elinstallationer i lantbruk och hästverksamhet Seminarie om LBK-pärmen
2020	Större revidering av Flik 10 Brandlarm och släckutrustning Ny utbildning för lantbrukselektriker Lantbrukarnas kännedom om LBK ska öka med 75 % Planering för ny sekreterare 2021.
2021	Ny sekreterare i LBK Seminarie om LBK-pärmen

LBKs organisation

Verksamheten inom LBK bedrivs genom kansliet på SBF och i Tekniska utskottet. Kommittén fastställer verksamhetens inriktning och har till sitt förfogande ett arbetsutskott. Verksamheten leds och samordnas genom LBK:s sekreterare.

Kommittén

Kommittén, som är LBK:s beslutande organ, har till sitt förfogande för den löpande verksamheten ett arbetsutskott och ett tekniskt utskott. Kommittén sammanträder två gånger per år.

Tekniska utskottet

Kommittén beslutade 2005 att bilda Tekniska utskottet som ersättning för samtliga arbetsgrupper och prövningsnämnd samt informationsgrupp. Leif Mårtensson, Länsförsäkringar är vald till ordförande för det Tekniska utskottet med Björn Björkman som sekreterare. Övriga ledamöter adjungeras beroende på ärende, kompetens och intresse. Tekniska utskottet sammanträder en gång i månaden.

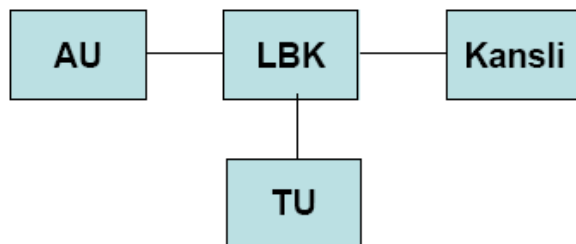
En av arbetsuppgifterna för Tekniska utskottet blir att för LBK:s räkning utfärda eller förnya godkännanden för tekniska anordningar, byggnadsmaterial och konstruktioner. Godkännanden av tillfällig karaktär, som utfärdas för exempelvis vis halmhackar, hökanoner och brandvarnaranläggningar kommer att fortgå som tidigare. Påverkan av produkter och marknadsreaktioner har hittills varit mycket positiva och fått stor genomslagskraft. Tidsgränsen på 3 år för "giltigt godkännande" har underlättat administrationen av befintliga godkännanden.

Tekniska utskottet ska utöver normalt arbete bedriva projektverksamhet inom områden och ekonomiska ramar som beslutas av kommittén eller arbetsutskottet.

Kansli

Kansliet har fått en ökad roll som rådgivare när pärmens målgrupp nu även innefattar den enskilde lantbrukaren och hästgården. Detta innebär att sekreterarens resurser även behöver tas i anspråk för detta.

Organisationsbild

Skadestatistik

Av alla bränder i landet står lantbruksbränder för ungefär 10 procent. Den totala brandskadekostnaden på cirka 500 miljoner kronor per år är i mycket hög grad beroende av storskadefallet varför LBK har ett särskilt fokus riktat mot denna utveckling.

Svensk försäkrings statistik skiljer sig från Länsförsäkringars och LBK:s uppföljning av bränder. Detta beror bland annat på källorna till statistiken. Svensk försäkring har i sin statistik alla försäkringsanmälda bränder i ekonomibyggnader inom lantbruksföretagens försäkringar.

Länsförsäkringars och LBK:s uppföljning baseras på pressbevakning och direktrapportering från försäkringsbolagens lantbruks- och skadeavdelningar. Detta medför att det är främst de större bränderna som rapporteras till LBK. I uppföljning ingår även bostadsfastigheter på lantbruksegendomar vilka i Svensk försäkrings statistik redovisas i villahemförsäkringen. Då många bränder i bostäder orsakas av uppvärmningsanordningar utgör de en större del i LBK:s uppföljning än i Svensk försäkrings statistik.

LBK inriktar arbetet efter följande huvudlinjer, dels minska skadeomfattningen via ett förbättrat byggnadstekniskt brandskydd, larm och släckutrustning, dels uppmärksamma på och bearbeta olika former av brandstiftare för att hindra brands uppkomst.

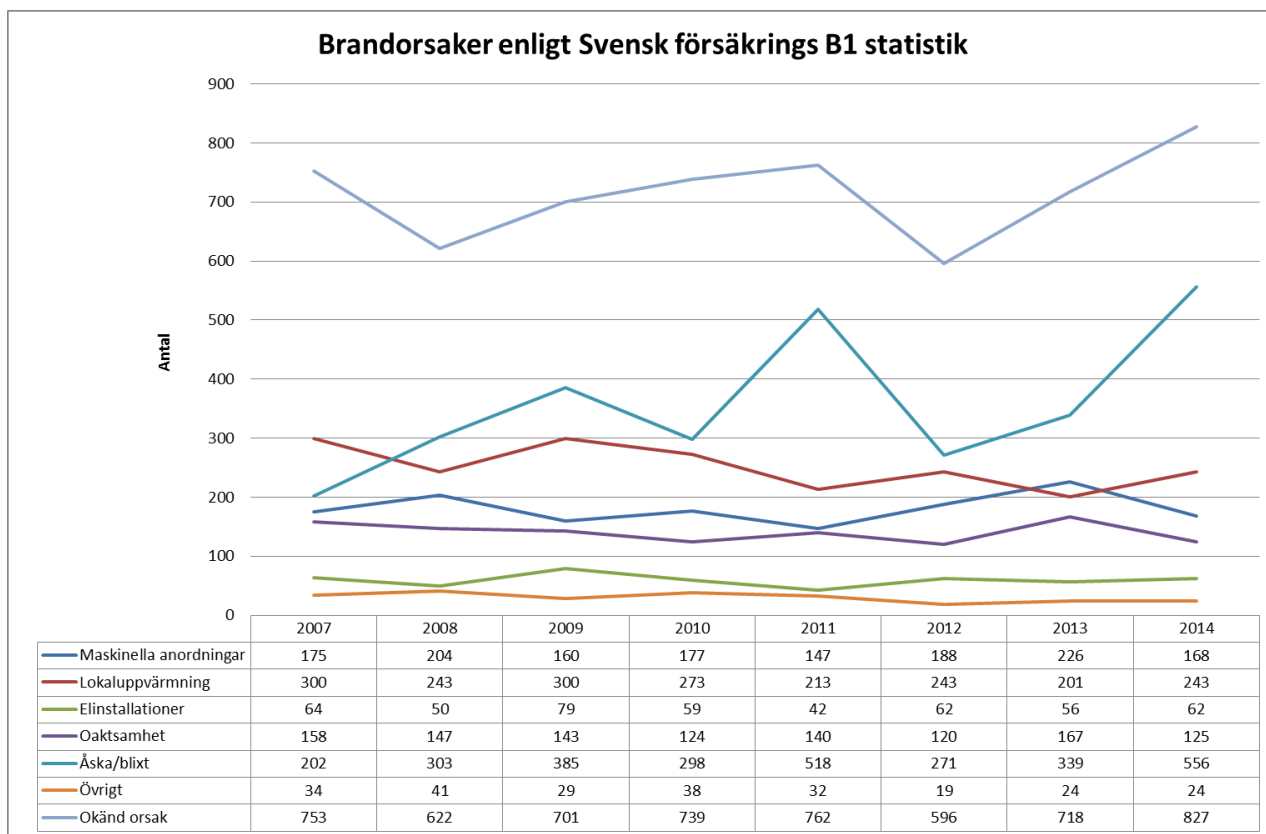
Okända brandorsaker är ett stort problem

Av nedanstående redovisning framgår att bränder med okända brandorsaker är ett stort problem. För att kunna vidta rätt åtgärder för att minska antalet bränder är det viktigt att alla lantbruksbränder utreds för att försöka hitta trolig brandorsak. Trenden för antalet bränder är nedåtgående men avsaknaden av storskadestatistik ger fortsatt osäkerhet i bedömningen av den totala brandskadekostnaden.

Försäkringsförbundets statistik

Brandorsaker

Enligt Svensk försäkrings B1-statistik har 41 % av bränderna okänd orsak år 2013. Av de kända brandorsakerna är åska/blxt den vanligaste följd av lokaluppvärmning och maskinella anordningar. 2014 var ett mycket blix och åskrikt år med drygt 3000 försäkringsskador varav 556 brandskador. Det har inte varit så många åskskador sedan 1995.

Länsförsäkringars och LBK:s uppföljning av bränder

Vid uppföljningen av inträffade bränder under 2014 har brandorsaken varit svår att få reda på. Det har även varit svårt att få reda på försäkringsgivare och skadebelopp. För att få en bättre uppfattning av brandkostnaderna har statistiken kompletteras med en uppgift om uppskattad skadekostnad med hänsyn till skadat objekt och skadeomfattningen. Statistiken sedan 2005 har uppdaterats på samma sätt.

Enligt Länsförsäkringars och LBK:s uppföljning av lantbruksbränder har det under januari till augusti 2015 (*Inom parantes redovisas januari-augusti 2014 (2013)*) inrapporterats och i tidningsartiklar redovisat totalt 144 (206 (223)) bränder. Den beräknade skadekostnaden för dessa bränder är 216 (252 (361)) miljoner kronor varav 45 (53 (71)) storskador beräknas kosta 176 (202 (297)) miljoner kronor. Den totala brandskadekostnaden för bränder inom lantbruk och hästverksamhet beräknas till cirka 500 miljoner kronor årligen.

Analys av inträffade bränder

Bostadsbränder

Antalet bränder i bostadshus har kraftigt sjunkit de senaste åren jämfört med toppåret 2011 då det under perioden januari till september redovisades 67 bränder till en kostnad av 52 miljoner kronor. Under perioden januari-augusti 2015 har det inträffat 14 bostadsbränder till en kostnad av 31 miljoner kronor.

Djurstall

Bränderna i gristallar fortsatte under 2014 med totalt 2.900 döda grisar. Under året har det även dött 5 hästar 33 kor och nötdjur samt 115 ungdjur. Under januari-augusti 2015 har tre större djurstall drabbats av brand varvid cirka 300 kor ungdjur har dött. Vid bränderna räddades totalt 300 djur. Brandorsakerna varierade, okänd, elcentral, svetsning.

Brandorsak

Brandorsaken är 2014 okänd i 109 fall eller 53 % av bränderna till en kostnad av 176 miljoner kronor. 2013 var brandorsaken okänd 126 fall eller 42 % av bränderna till en kostnad av 218 miljoner kronor.

Av de redovisade brandorsakerna helår 2014 (2013) är följande vanligast:

El	19 (15) bränder	11 %	13 (32) miljoner kronor
Uppvärmning	23 (29) bränder	14 %	14 (22) miljoner kronor
Gräs- och skräpeldning	16 (23) bränder	28 %	10 (22) miljoner kronor
Anlagd brand	14 (18) bränder	18 %	16 (25) miljoner kronor
Blixt	34 (11) bränder	7 %	27 (19) miljoner kronor
Fordon	9 (12) bränder	13 %	8 (11) miljoner kronor

Ekonomi

LBK:s finansiering

Grunden för LBK:s finansiering vilar på ett AU-beslut från år 1982. Basresursen för kansliet utgörs av en ca 50 % tjänst för LBK:s sekreterare kompletterad med viss kontorsservice. Inför år 2000 infördes ett nytt avgiftssystem på Brandskyddsföreningen för försäkringsbolagen vilket innebar att de tidigare direktriktade anslagen från försäkringsbolagen till LBK upphörde för att i fortsättningen i sin helhet anslås från SBF och via försäkringsinslaget. Frågan behandlades på LBK:s årsmöte och efter överläggningar och i överenskommelse med Brandskyddsföreningen.

Budget 2016

Budget har utarbetats enligt samma principer som föregående år på olika kostnadsposter enligt bifogat budgetförslag. Personalkostnaderna basresursen redovisas inte i budgeten. Resultatutfallet är som vanligt osäkert på grund av svårigheten att förutsäga såväl intäkter som kostnader för LBK-produkter och satsningar.

Anders Danielson LBK:s ordförande

Björn Björkman, LBK:s sekreterare

Länsförsäkringar och LBK:s uppföljning av bränder

2015 januari – augusti

	Totalt	Storskador > 1,5 miljoner	Bränder 0,2-1,5 milj	Småbränder
Antal	144	45	71	27
Belopp	216 265 727 kr	176 224 727 kr	38 091 000 kr	1 950 000 kr
	Redovisade bränder	Redovisade	Redovisade	Redovisade
Antal	13	7	6	0
Belopp	26 015 727 kr	22 124 727 kr	3 891 000 kr	0 kr
	Oredovisade	Oredovisade	Oredovisade	Oredovisade
Antal	131	38	65	27
Belopp	190 250 000 kr	154 100 000 kr	34 200 000 kr	1 950 000 kr

2014 januari – augusti

	Totalt	Storskador > 1,5 miljoner	Bränder 0,2-1,5 milj	Småbränder
Antal	206	53	105	46
Belopp	251 953 934 kr	202 907 734 kr	45 710 000 kr	3 336 200 kr
	Redovisade bränder	Redovisade	Redovisade	Redovisade
Antal	20	8	10	2
Belopp	61 203 934 kr	55 107 734 kr	5 860 000 kr	236 200 kr
	Oredovisade	Oredovisade	Oredovisade	Oredovisade
Antal	186	45	95	44
Belopp	190 750 000 kr	147 800 000 kr	39 850 000 kr	3 100 000 kr

2013 januari – augusti

	Totalt	Storskador > 1,5 miljoner	Bränder 0,2-1,5 milj	Småbränder
Antal	223	71	102	48
Belopp	361 253 162 kr	297 084 179 kr	60 127 439 kr	4 041 544 kr
	Redovisade bränder	Redovisade	Redovisade	Redovisade
Antal	69	31	28	10
Belopp	212 278 162 kr	190 684 179 kr	20 527 439 kr	1 066 544 kr
	Oredovisade	Oredovisade	Oredovisade	Oredovisade
Antal	154	40	74	38
Belopp	148 975 000 kr	106 400 000 kr	39 600 000 kr	2 975 000 kr

Medelskadekostnad

	Totalt	Storskador > 1,5 milj.	Bränder 0,2-1,5 milj.	Småbränder
2014	1 394 859 kr	4 394 533 kr	440 168 kr	68 277 kr
2013	1 641 214 kr	4 472 306 kr	552 406 kr	84 835 kr
2012	1 107 605 kr	3 548 452 kr	537 284 kr	57 833 kr
2011	948 482 kr	2 623 550 kr	496 467 kr	61 145 kr
2010	1 057 876 kr	3 542 143 kr	747 021 kr	52 558 kr